

EL CABDILLISME, SOLUCIÓ MOMENTÀNIA PER A AP

Fraga: Torna l'home

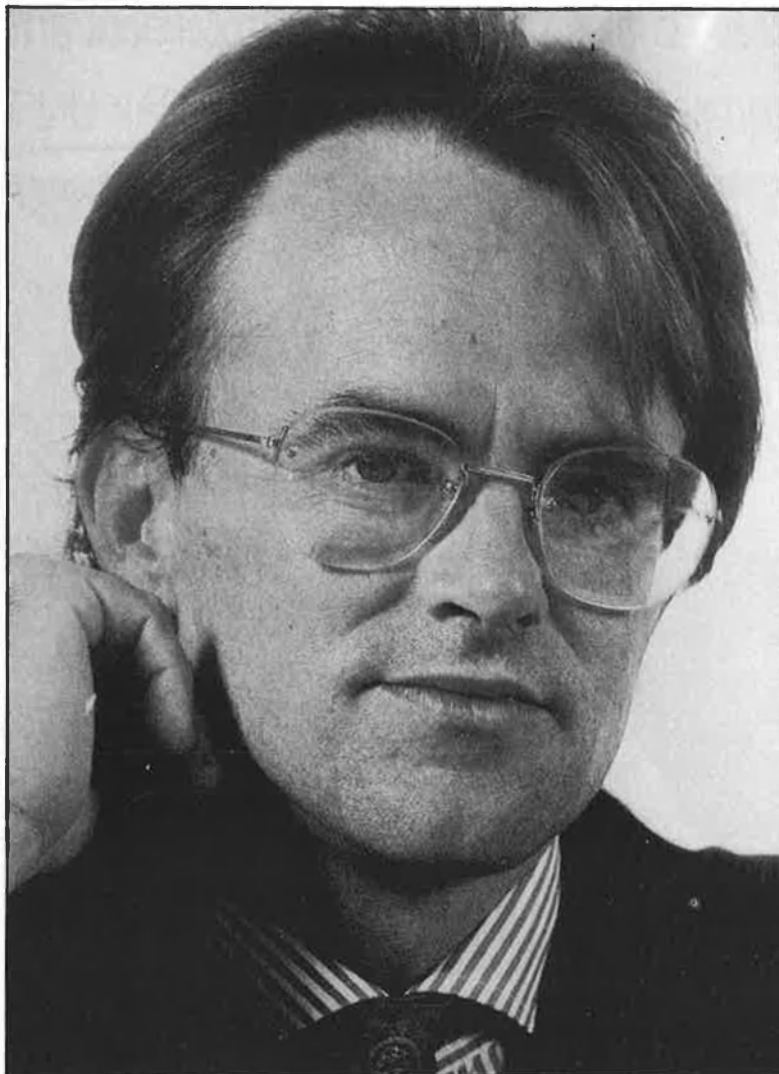
La crisi d'AP ha tocat fons. Amb l'anunci de Fraga d'optar a la presidència d'AP amb una candidatura pròpia, i la decisió d'Hernández Mancha de mantenir-ne la pròpia, s'obre una nova etapa política al principal partit de l'oposició.

Julio Hernández

A partir del congrés de gener, el principal partit de la dreta espanyola s'ha enfrontat a un important dilema: o arriba a una recuperació i una estabilitat suficient que li permeta, en solitari o en aliança amb les dretes de Suárez i la perifèria, una alternativa als socialistes, o es desfarà com a projecte polític.

Manuel Fraga té una personalitat complexa. Té obsessió per la política i una gran ambició per ser protagonista de la història, té una gran capacitat de treball i exigeix als altres més del que poden donar i, el que és més important, dirigeix els seus equips amb un autoritarisme i un menyspreu per les opinions dels altres que acaben cremant tota organització on ell siga el principal dirigent. Aquest és un dels principals trets de la crisi d'AP. Però, hi ha d'altres.

Quan Fraga decidí deixar la direcció del partit conservador, no ho va fer perquè sí. Es tractava de donar satisfacció a una exigència de les bases del partit que estaven convençudes que, malgrat la seua capacitat de liderat, aquest no derrotaria mai els socialistes en una campanya electoral. Eren els temps de la teoria sobre el sostre d'AP i del mateix Fraga, hi havia una lluita de diferents delfins per la poltrona de l'ex-ministre del General Franco. Fou probablement en aquest moment quan

Hernández Mancha, que comptava amb el suport de Fraga, ha esdevingut ara el seu màxim adversari.

Fraga convertí una crisi de definició en una cosa més permanent i irreversible.

Així, Hernández Mancha arribà a la presidència d'AP amb el suport de les bases andaluses del partit i amb el vist-i-plau de Fraga, sense el qual no hauria guanyat l'anterior congrés. Amb el suport de Fraga rebé, a més, una herència enverinada.

Contra una aliança de notables on hi havia integrades figures parlamen-

tàries de primer ordre, com Herrero de Minón, Fernando Suárez i José María Aznar, Fraga va fer prevaler el suport a Hernández Mancha, en la creença que el seu verb fàcil però buit, la seua absència de lligams amb el franquisme i la seua joventut eren armes més valuoses que l'obsessió conspirativa d'Herrero de Miñón o la taca que en l'expedient de Fernando Suárez signi-

fica haver format part de l'últim govern de Franco, aquell que confirmà i ordenà els afusellaments dels tres terroristes d'ETA i dos del FRAP.

D'aquesta forma, la inexperiència del fins aleshores líder d'AP a Andalusia es trobà un partit viciat per l'autoritarisme de Fraga, pels cabdillatges de personatges com Alfonso Osorio, que acabà abandonant el partit pels entrebancs dels que perderen el congrés i per la falta de disciplina que permetia que eixiren a l'exterior opinions obertament feixistes com les de Guillermo Kirkpatrick primer i les d'Arespacochaga després.

Davant tot aquest món, Hernández Mancha intentà reaccionar amb autoritat i el gest quedà ridícul en un personatge sense imatge de polític, les proclames del qual anaren adquirint, com més va més, forma de pallassades. La moció de censura contra Felipe González demostrà la incapacitat política com a estrateg que tenia el nou líder de

la dreta espanyola.

Mentre s'esdevenia tot això, el PSOE passava per diverses crisis importants sense que AP poguera beneficiar-se'n. Els dubtes en la negociació amb els Estats Units i l'OTAN, la polèmica sobre Cabañeros, la progressiva esclatxa entre govern i sindicats, i alguns indicis d'enfrontaments interns entre els socialistes passaren per la porta d'AP sense que els seus dirigents enquiren amb nous arguments la seua

estratègia de desgast del govern, dedicats com estaven a conspirar uns contra els altres. Aquest procés donà peu perquè successius sondejos d'opinió assenyalaren la important novetat sòcio-política que el principal partit de l'oposició apareguera, davant dels electors, amb un desgast més gran que el partit en què recolza el govern.

Davant aquesta situació i el requeriment de sectors cada vegada més nombrosos de militants aliancistes, Manuel Fraga hagué de replantejar-se la seua decisió i tornar a ocupar-se del partit. La seua preparadíssima retirada, que consistia a guanyar les eleccions gallegues i construir-se en aquella regió un feu on jubilar-se en la glòria que no pogué assolir a Madrid, hagué de ser abandonada per a tornar a agafar les regnes d'un partit que amenaçava de dissoldre's en intrigues palatines com les que acabaren amb UCD.

El problema greu sorgí durant la inexplicable decisió d'Hernández Mancha de mantenir la seua candidatura, fins i tot davant Fraga. L'explicació d'aquesta decisió no sembla, malgrat tot, massa complicada. Per preparar la seua tornada, Manuel Fraga hagué d'autocriticar-se pel seu suport a Hernández Mancha i contactar amb els seus enemics. Així, el fundador d'AP començà a conspirar amb José María Aznar, Fernando Suárez i Abel Matutes, sense oblidar els seus incondicionals de sempre i el seu propòsit de repescar al que fou ministre d'Afers Estrangers amb Leopoldo Calvo Sotelo, Marcelino Oreja Aguirre.

Davant aquesta situació, que significava un gir evident al passat, als cabdillatges, a la política de notables formats en el franquisme i amb veterans de la dictadura, Hernández Mancha pensà que l'aposta per la renovació no havia servit de res i decidí donar la batalla en defensa del que creu que és un projecte encara no derrotat a les urnes.

Amb Mancha, la dreta està pendent, almenys en els sondejos, del seu electorat més fidel i tradicional. L'última anècdota, trista i dramàtica, de la mentida a què hagué de recórrer l'actual president aliancista per a justificar un error monumental davant els socialistes en la Comunitat autònoma de Madrid, no és més que el reconeixement polític de la soledat i el cercle polític en què es troba. En uns moments en què una rabosa política com Suárez no fa més que créixer a expenses d'AP, Fraga no podia quedar-se amb els braços creuats, ell, que està convençut que

Déu li té assignat un paper transcendent en la història d'Espanya.

Malgrat això, la tornada de Fraga posa AP en un carreró sense eixida. Molts semblen haver oblidat que la crisi d'AP s'inicià quan els militants compregueren que amb Fraga no guanyarien mai. El retorn al cabdillatge garanteix la disciplina, però no afegeix l'estratègia i la modernització que la dreta espanyola necessita per posar els socialistes en una situació de perill.

Davant aquesta disjuntiva, que ha estat perfectament definida pel mateix

Fraga com «el passat o el fracàs», les perspectives de futur d'AP no semblen gens afalagadores. L'únic element de renovació de la candidatura que presentarà Manuel Fraga és José María Aznar, que s'ha fet amb una imatge d'eficiència i liberalisme modern des de la presidència de la comunitat de Castella i Lleó. Això, però, no sembla suficient en un partit que s'ha negat, a instàncies de Fraga, a sancionar amb contundència Arespachoga, i quan el fundador d'AP vol tornar a l'organització proposant tan sols disciplina. □

Fraga, com sempre, a l'encalç del poder.